

JA' SCARTA PABLO LI LA STS'IBABE LI BUCH'UTIC YICH'OJIC TA MUC' LI CAJVALTIC LI TE TA GALACIA BALUMILE

1 Jo'on Pabloun, jo'on
yajtacbalalun li Cajvaltique.
Ma'uc crixchano li la stacun ta yalel
li sc'op li Diose, schi'uc li la st'ujune.
Ja' list'uj li Jesucristoe schi'uc li
Jtotic Dios li ischa'cuxes loq'uel ta
ch'en li Jesucristoe. ²Chajc'oponcutic
batel ta carta jchi'uc li jayvo' li
li' jchi'uque, jo'oxuc li avich'ojic
xa ta muc' e'uc li Cajvaltic li butic
oyoxuc li te ta Galacia balumile.
³Ac'o yac'boxuc ep slequial yutsilal
li Jtotic Diose schi'uc li Cajvaltic
Jesucristoe. Ac'o spasboxuc ta jun
avo'onic li jujunoxuque. ⁴Li Cajvaltic
Jesucristoe laj yac' sba ta milel ta
jcojtic ja' yu'un llijloc'utic ta sc'ob li
c'ustic chopol li' ta balumile. Ti jech
la spase, yu'un ja' jech isc'an li Jtotic
Dios cu'unique. ⁵Ja' yu'un ta x'ich'e
o ta muc' sbatel osil li Diose. Toj lec
ti jech ta xc'ot ta pasele.

**Ja' sc'oplat ti muc buch'u yan
sc'op ti chijcolutic oe**

⁶Labal chca'i ti oy jayvo'oxuc
ti mu xa xach'unic ti ja' no'ox

chiscoltautic li Diose ti ja' laj
yic'oxuque, ti ta slequil no'ox
yo'on chacuxiic yu'un sbatel osil
ta sventa li Cristoe. Yu'un yan xa
o c'usi ach'unojic ti chanopic ti
ja' chacolic oe. ⁷Pero muc buch'u
yan sc'op ti chijcolutic oe, ja' no'ox
li c'usi laj calboxuque. Ti jech ta
xc'ot ta pasel ta atojolique, ja' ta
scoj ti oy buch'utic chayalbeic ti
mu jechuc ta ch'unel, ja' yu'un
chchibaj o avo'onic. Yu'un yan o
c'usi ta xalic li c'u sba chijcolutique.
Ma'uc chalic ti ja' no'ox chijcolutic
yu'un li Cristoe. ⁸Buch'uuc no'ox
chtal yalboxuc li sc'op Dios ti mu
co'oluc ti c'u sba laj calboxuque,
ac'o mi jo'oncutic, mi yaj'angel Dios,
ac'o ac'batus yich' vocal yu'un li
Diose. ⁹Calojboxuc xa ono'ox pero
chajcha'albeic. Mi oy buch'u chtal
yalboxuc sc'op Dios ti mu co'oluc ti
c'u sba ach'unojique, ac'o ac'batus
yich' vocal yu'un li Diose.

¹⁰Ti ja'uc tsots sc'oplat chca'i ti ja'
lec chiyilic li crixchanoetique, muc
bu jech checal ti jechuque. Yu'un ja'

tsots sc'oplal chca'i ti ja' ac'o lec chiyil li Diose, ja' yu'un chcal ti ac'o ac'batus yich' vocol li buch'utic ti yan o li c'usi chayalbeique. Ti jechuc to co'on ti ja' ta jc'an ti lec chiyilic li crixchanoetique, yu'un ma'uc yajtunelun ya'el li Cristoe.

**Ja' sc'oplal ti i'ac'bat yabtel
yu'un Dios li Pabloe**

¹¹Li jo'oxuc li co'ol quich'ojtic ta muc' li Cajvaltique, na'ic me ti ma'uc crixchano ti iyal ti ja' no'ox chijcol ta sventa Jesucristo li laj calboxuc ava'lique. ¹²Ma'uc crixchano iyal ca'i, sch'uc ma'uc crixchano lischanubtas. Ja' liyalbe stuc li Jesucristoe.

¹³Ava'iic jc'oplal li c'usi ijpas li c'alal jmoj to'ox c'usi jch'unojcutic jchi'uc li jchi'iltac ta israelale, yu'un muc to'ox bu jch'unoj ti ja' no'ox chijcol ta sventa li Cristoe. Ava'iic ti ep ijcontrain li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cristoe. Ical to'ox ti ta'ox jch'aybe sc'oplal li sc'op Jesúis ti sch'unojique. ¹⁴Li c'ustic jch'unojcutic to'ox jchi'uc li jchi'iltaque, jo'on más ep jchanoj. Ja' muc schanic lec li jchi'iltac ta ch'iele. Yu'un li jo'one ta sloq'uel to'ox co'on jch'unoj jech chac c'u cha'al isch'unic li jtöt jme'utic ta vo'onee. ¹⁵⁻¹⁶Pero li Diose la ono'ox st'ujun li c'alal muc to'ox bu voq'uemune. Yu'un toj c'uxun ta yo'on ja' yu'un liyic' ta stojol. C'alal ista sc'ac'alil liyiq'ue, liyac'be cojtaquin li Snich'one. Liyac'be cabtel ta sventa chacalbeic, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, ti ja' no'ox chijcol ta sventa li Snich'one. Li c'alal liyic' ta stojole, muc buch'u

ba'i ijac'be li c'usi sc'an ta jpase. ¹⁷Muc bu x'a jac'be ta Jerusalén li buch'utic ba'i ono'ox ochemic ta yajtacbalaltac li Cristoe. Ta ora no'ox ijvoc' jba ech'el ta taqui jamaltic li te ta Arabia balumile. Ts'acal to lisut talel ta jteclum Damasco.

¹⁸C'alal iloc' oxib jabile, ja' to libat ta Jerusalén. Ja' to te icojtaquin li Pedroe, te ijchi'in jo'lajuneb c'ac'al. ¹⁹Te icojtaquin nojtoc li Jacoboe, ja' li yits'in li Cajvaltique. Pero li yan yajtacbalaltac li Cajvaltique, muc bu xcojtaquinic. ²⁰Li c'usi ta jts'ibaboxuque, mu yu'unuc no'ox ta jnop jtuc. Sna'ojoj Dios ti melel scotole.

²¹Ts'acal to libat ta Siria balumil schi'uc ta jlumal, ja' li Cilicia balumile. ²²Li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltac li te ta Judea balumile mu to'ox xiyojtaquinic. ²³Ja' no'ox ya'iojic ti chalic jc'oplae: "Li buch'u liscontrainutic to'oxe, ti ta'ox sch'aybe sc'oplal li sc'op Jesucristo ti jch'unojting, li avie chal xa ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Jesucristoe", xi jc'oplal iya'iic. ²⁴Iyalbeic coliyal Dios ta sventa ti quich'oj xa ta muc' li Cajvaltique.

**Ja' sc'oplal ti lec iya'iic li yan
yajtacbalaltac li Cajvaltac li c'u
sba chal sc'op Dios li Pabloe**

2 C'alal iloc' chanlajuneb jabile, licha'bat ta Jerusalén jchi'uc li Bernabée. Iquic' batel e'uc li Titoe. ²Libat ta Jerusalén yu'un jech liyalbe Dios ti ac'o xibate. Ja' a jc'opon li banquilaetic li buch'utic

ta xalbeic sc'op li Cajvaltic li más ich'bilic ta muc' avu'unique. Ja' a calbe ya'iic ti c'u sba chacalbeic, li jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, ti ja' no'ox chijcol o ta sventa li Cajvaltique. Yu'un mi mu jmojuc li c'u sba chcalcutive, oy yic'al mu c'usi xtun o li cabtel li jo'one.

³Pero lec iya'iic li c'u sba chcal li sc'op Diose. Li Tito li jchi'uc batele, ma'uc jchi'ilcutic ta israelal, pero muc bu xalic ti ta persa ta xich' li circuncisione. ⁴Pero oy jayvo' li buch'utic sp'isoj sbaic ti yich'ojic ta muc' li Cajvaltique, te capal i'ochic ba ta mucul li c'alal lij'ochcutique. Yu'un ja' chac ya'iic mi oy te jchi'uc ti muc bu yich'oj li circuncisione. Yu'un li jo'otique jch'unojtic ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Cristoe. Pero ta sc'anic ti ac'o xijcha'och ta yajtunel li smantaltac Dios li iyal li Moisese. Ja' yu'un iyalic ti ta persa ac'o yich' circuncisión li Tito. ⁵Pero mi ja'uc muc bu jch'uncutic jchi'uc li Bernabée. Muc bu xcac'becutic ta venta li c'usi iyalique. Yu'un mu jc'ancutic ti chjel ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Cajvaltique jech chac c'u cha'al calojboxuque, yu'un ja' melel.

⁶Li banquilaetic li a jc'opon ti ja' más ich'bilic ta muc' avu'unique, muc bu xiyalbeic mi oy c'usi muc bu jech batem ta pasel cu'un. Li jo'one mu tsotsuc sc'oplal chca'i mi más ep li c'usi yilojique schi'uc li c'usi spasojique. Yu'un li Diose mu tsotsuc sc'oplal chil li c'u sba jpasojcutique; co'ol yac'oj cabtelcutic. ⁷Iyilic ti ta melel ac'bil cabtel yu'un li Diose ti chacalbeic li sc'ope, jo'oxuc li ma'uc

j'israeloxuque, jech chac c'u cha'al ac'bil yabtel ti ta xalbe jchi'iltacutic ta israelal li Pedro. ⁸Li Dios li i'ac'bat yabtel Pedro ti chalbe ya'iic li sc'op Dios li jchi'iltacutic ta israelale, ja' liyac'be cabtel e'uc ti chacalbeic li sc'ope, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque.

⁹C'alal iyilic ti ac'bil cabtel yu'un li Diose, li Jacoboe, schi'uc Pedro, schi'uc Juan, ja' li buch'u más ich'bilic ta muc' avu'unique, la stsac jc'obcutic jchi'uc li Bernabée. Ja' svinajeb ti jmoj li cabtelcutique. Jech lijcomcutic o jchi'uc li Bernabée ti chijtuncutic yu'un li Dios li ta atojolic, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque. Ja' no'ox jechic e'uc, ja' te ta xtuneic yu'un Dios ta stojol li jchi'iltacutic ta israelale. ¹⁰Ja' no'ox list'abbuncutic ti ac'o jcoltacutic li me'onetique. Lec ica'i ti jech list'abbuncutique yu'un jech ono'ox ta jpas.

Ja' sc'oplal ti i'albat yu'un Pablo li Pedro **te muc bu lec li c'usi ispase**

¹¹Ts'acal to ital ta Antioquía li Pedro, te lic'ot e'uc. Li Pedro icalbe ta satilal ti muc bu jech li c'usi ispase. ¹²Yu'un li ta ba'ie isch'un ti ba schi'in ta ve'el la achi'iltac li ma'uc j'israelétique. Pero italic jayvo' jchi'iltac ta israelal ti yich'ojic ta muc' li Cajvaltique, tacbilic talel yu'un li Jacoboe. Ja' li buch'utic sch'unojic to ti persa ta xich'ic li circuncisione. Li Pedro ixí' mi chopol chbat sc'oplal ja' yu'un mu xa bu ba schi'in ta ve'el la achi'iltaquique. ¹³Li jchi'iltac ta israelal ti yich'ojic ta muc' li Cajvaltique, ja' ischanbeic

li c'usi ispas li Pedroe, ma'uc ispasic li c'usi sch'unojique. Ja' no'ox jech e'uc li Bernabée, ja' ischan e'uc. Jmoj ispas scotolic. Jech mu xa bu ba schi'inic ta ve'el la achi'iltaquique. ¹⁴C'alal iquil ti muc bu jech tspasic ti c'u sba yaloj li Cajvaltique, ja' yu'un lic calbe ta stojol scotolic li Pedroe: "Jo'ote ta abic'tal lic ach'un li mantaletic cu'untique, jo'otic li j'israelutique. Pero li avie comem xa avu'un. Ja' yu'un mu smeloluc ti ta ora no'ox ti mu xa xba achi'in ta ve'el li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltic li ma'uc jchi'iltic ta israelale. Co'ol schi'uc ja' chavac'be schl'un e'uc li mantaletic li comem xa avu'une", xcut.

Ja' sc'oplad ti ja' no'ox chijcol ta sventa li Cajvaltique

¹⁵Jech icalbe nojtoc li Pedroe: "Yu'un j'israelutic ono'ox lijvoc'utic li jo'otique, jech ca'iojtic ono'ox li smantaltac li Dios li iyal comel li Moisés ta vo'onee. Muc bu jechutic jech chac c'u cha'al li jyanlum crixchanoetic li muc ono'ox bu ya'iojic li smantaltac li Diose, ja' yu'un c'usiuic no'ox ta sjovilpasic. ¹⁶Ac'o mi ca'iojbetic li smantaltac li Diose, pero jna'ojtic xa ti ma'uc to ta sventa li smantaltac li Dios ti laj yal comel li Moisés ta vo'one ti lec chijyilutic o li Diose. Jna'ojtic xa ti ja' no'ox lec chijyilutic o li Dios mi jch'unojtic ti ja' Cajcoltavanejtic li Jesucristoe. Ja' yu'un jch'unojtic xa ti ja' no'ox chijcol o ta sventa li Jesucristoe. Mu'yuc xa jmantic chijyilutic li Diose ti jech jch'unojtic. Yu'un li smantaltac li

Diose muc buch'u xch'un yu'un, ja' yu'un muc buch'u ti mu'yuc smulta x'ile yu'un li Diose ta sventa li mantaletique.

¹⁷Jo'otic ti jch'unojtic ti lec xa chijyilutic Dios ta sventa li Cristoe, mi ta jnoptic ti ja' ta jta o jmantic ti c'alal ja' ta jpastic c'usi tsc'an li Cristoe, co'ol schi'uc ta jnoptic ti ja' li Cristo ta xac' jsa' jmantic. Pero muc bu jech. ¹⁸Yan mi ja' chlic jcha'noptic ti ja' chijcol mi ta jch'untic scotol smantaltac li Diose ti comem xa cu'untique, ja' oy o jmantic chch'ot. ¹⁹Pero li avie mu xa jch'untic ti ja' chijcol ta sventa li smantaltac li Diose yu'un mu xch'un cu'untic. Ja' xa jch'unojtic ti ja' chiscoltautic li Cajvaltique, ja' yu'un xu' ja' ta jpastic li c'ustic ta sc'an li Diose. ²⁰Ti ja' xa iquictatic sch'unel li mantaletique, yu'un ja' ijch'untic ti ja' no'ox chijcol ta sventa li Cristoe, ti mu c'usi xu' cu'un jtuctique. Jech mu xa jventainojuc jba jtuctic, ja' xa sventainojutic li Cristoe, yu'un li' xa oy ta co'ontique. Ja' yu'un ja' xa ta jpastic li c'ustic leque yu'un jch'unojtic xa ti ja' chiscoltautic li Snich'on li Diose. Yu'un toj c'uxutic ta yo'on ja' yu'un iyac' sba ta milel ta jcojtic. ²¹Li jo'one mu jc'an mi ja' ta jp'ajtic li slequilal yo'on li Diose. Ti yu'unuc ja' lec chijyilutic o li Dios li ta smantaltaque, muc bu x'a chamuc ta cruz li Cristo ti jechuque", xcut li Pedroe.

Ja' sc'oplad ti mu xijcol ta sventa li smantaltac li Diose; ja' no'ox chijcol ta sventa li Cristoe

3 **Jo'oxuc li avich'ojic xa ta muc' li Cajvaltic li te ta Galacia**

balumile, muc bu p'ijoxuc yu'un lalo'loatic xa. Ma'uc xa ach'unojic ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Jesucristoe. Li c'alal lic calcutic ava'iique lec ach'unic. Co'ol schi'uc avil ta asatic ya'el ti joc'ol ta cruz li Cristoe yu'un lec Jamal laj calboxuc.

²Jech chajac'boxuc: ¿Mi ta sventa ti ach'unbeic smantaltac Dios ti jech avich'ic li Ch'ul Espíritue, mi ja' no'ox ta sventa ti ach'unic ti ja' Avajcoltavanejic li Cristoe? ³¿Mi mu to xana'ic snopel? ¿Mi mu xana'ic ti mu xu' avu'unic chaneles atuquic li yabtel li Ch'ul Espíritu ti la sliques ta avo'onique? ⁴Mu me alticuc no'ox ti toj ech'em avich'ic vocol li c'alal lic ach'unique. Balinic me la avocolique. ⁵Li Diose ta j'ech'el layac'beic o li Ch'ul Espíritue schi'uc laj yac' avilic ep stsatsal sju'el. Ti jech ic'ot ta pasele, sc'an chanopic mi ja' ta sventa ti ach'unbeic li smantaltac li Diose, mi ja' no'ox ta sventa ti ach'unic ti ja' chacolic ta sventa li Cristoe.

⁶Na'ic me ti ja' no'ox ta sventa ti isch'un ti ch'ot ta pasel li c'usi i'albat yu'un Dios li Abrahame ti mu'yuc smul i'ilée. ⁷Jech ta jna'tic o ti ja' snitilulutic li Abraham chijyil li Diose ti mi ja' no'ox ta jch'untic ti ja' Cajcoltavanejtic e'uc li Diose. ⁸Yu'un li Diose sna'oj ono'ox ti chach'unic e'uque, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, jech mu'yuc amul chayilic. Ja' yu'un ts'ibabil ta sc'op Dios ti jech i'albat yu'un Dios li Abraham ta vo'onee: "Jo'ot ta aventa ti xmuybajic no'ox crixchanoetic ta sp'ejel balumil", x'utat. ⁹Ja' yu'un li buch'utic co'ol ta sch'unic jech chac c'u cha'al

isch'un li Abrahame, xmuybajic no'ox e'uc jech chac c'u cha'al xmuybaj li Abrahame, yu'un mu'yuc smulic ta x'ileic e'uc yu'un li Diose.

¹⁰Yan li buch'utic ta snopic ti ja' ta xcolic ta sventa li smantaltac li Diose, albil xa sc'oplalic ti ch-ac'bat yich'ic vocal yu'un li Diose. Yu'un jech ono'ox ts'ibabil ta sc'op li Diose: "Li buch'utic mu ts'acluc ta sch'unic scotol li smantaltac li Diose li ts'ibabil comele, ta x'ac'bat yich'ic vocal yu'un li Diose", xi ts'ibabil. ¹¹Ja' svinajeb ti muc bu lec chijyilutic o li Dios ta sventa li smantaltaque. Yu'un jech ono'ox yaloj li Diose: "Li buch'u mu'yuc smul ta xquile, yu'un sch'unoj ti jo'on ta jcoltae, ja' chcuxi o sbatel osil", xi li Diose. ¹²Ja' yu'un li buch'u ta sch'un ti chcoltaat yu'un li Diose, mu c'usi ta spas ti jech chcole. Yan li buch'u ta snop ti chcol ta sventa li smantaltac li Diose, ja' persa ta spas scotol li c'usi yaloj li Diose. Yu'un jech ts'ibabil ta sc'op Dios ti jech yaloj li Diose: "Li buch'u ta sch'un scotol li jmantaltaque, ja' chcuxi o sbatel osil", xi ts'ibabil.

¹³Yu'un mu xch'un cu'untic li smantaltac li Diose, ja' yu'un i'ay li Cristoe. Ja' a yich' vocal ta jcojtic ta scoj ti mu xch'un cu'untic li smantaltac li Diose. Yu'un jech ts'ibabil ta sc'op li Diose: "Li buch'u ta xjoc'anat ta te' ta scoj smule, yu'un ono'ox albil yu'un Dios ti chich' vocole", xi ts'ibabil. Ja' no'ox jech sc'oplal e'uc li Cajvaltique yu'un ja' iyich' vocal ta jcojтиque. ¹⁴Ja' yu'un ja' ta sventa ti avich'ic

ta muc' li Jesucristoe, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, ti mu'yuc amulic chayilic e'uc li Diose jech chac c'u cha'al mu'yuc smul i'ile li Abrahame. Schi'uc ja' ta sventa ijch'untic ti ja' Cajcoltavanejtic li Cristoe ti iquich'tic li Ch'ul Espíritu ti yaloj ono'ox Dios ti chijyac'butivo.

**Ja' sc'oplal ti ja' ba'i iyal Dios
li c'u sba chijcole, ja' ts'acal
to iyal li smantaltaque**

¹⁵Li jo'oxuc li co'ol quich'oxtic ta muc' li Cajvaltique, chascalbeic li c'u sba ta spasic li crixchanoetique. C'alal mi oy jun vinic oy c'usi ta smeltsanbeic sc'oplal schi'uc jun schi'ile, ta spasbeic lec sjunal, ta xac' sbiic. Jech ta j'ech'el imeltsaj o yu'unic, mu'yuc xa buch'u xu' ta soc. ¹⁶Pero li c'usi yaloj ono'ox li Diose, pero ¿mi ja' xa van tsoc ya'el? Li c'usi i'albat li Abrahame ja' no'ox sc'oplal jun snitilul, ja' li Cristoe. Ma'uc jc'oplal jcotolcutic, jo'oncutic li snitiluncutic li j'israeluncutique. ¹⁷Chacalbe ava'iic. Li c'usi ba'i i'albat Abraham yu'un li Diose, ja' i'albat ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa ta jch'untic ti ja' chiscoltautic li Diose. Ta más ts'acal c'alal ech'em xa'ox chanib ciento schi'uc lajuneb scha'vinic (430) jabile, ja' o iyal li mantaletic li Diose. Pero muc bu ja' ich'ay sc'oplal li c'usi ba'i i'albat li Abrahame. ¹⁸Ti ja'uc chijcolutic ta sventa li smantaltac Diose, mu persauc ta jch'untic ti ja' chiscoltautic li Dios ti jechuque jech chac c'u cha'al isch'un li Abrahame. Li Abrahame ja' no'ox ta sventa

ti isch'un ti ja' ta xcoltaat yu'un li Diose jech icol o.

**Ja' sc'oplal li smantaltac li
Diose ti ja' no'ox ta sventa ta
xquiltic o ti oy jmultiplic**

¹⁹Pero ¿c'usi sventa li smantaltac li Diose cha'a? mi xachiique, chascalbeic. Li mantaletic li iyal li Diose ma'uc sventa chijcol o. Ja' no'ox itun sventa iyilic ti oy smulique. Ja' itun c'alal to ital li jun snitilul li Abraham li albil ono'ox yu'un li Diose, ja' li Cristoe. Ti ital li Cristoe, ja' ich'ay sc'oplal li smantaltac li Diose. Chvinaj ti mu'yuc más tsots sc'oplal iya'i Dios li smantaltaque, yu'un yaj'angeltac no'ox a albatuc li Moisese. Li Moisese ja' xa iyalbe li jtöt jme'cutic ta vo'onee. ²⁰Pero c'alal iyal Dios li c'u sba chijcole, mu mantaluc no'ox istac. Yu'un ja' ba yalbe stuc Abraham li Diose.

²¹Pero mi chalcatic ti ich'ay sc'oplal li c'usi ba'i iyal Dios yu'un iyal li smantaltaque, muc bu jech. Li mantaletic li iyac' li Diose ma'uc sventa chijtuq'uibutic o. Ti ja'uc chijtuq'uibutic o ta sventa li mantaletic li iyal li Diose, mu'yuc xa jmultiplic chijyilutic li Dios ti jechuque. ²²Pero ts'ibabil ta sc'op Dios ti jcotoltic oy jmultiplic yo' jech ac'o jch'untic ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Jesucristoe jech chac c'u cha'al i'albat ono'ox Abraham ta vo'one yu'un li Diose.

²³C'alal muc to'ox bu talem li Cajcoltavanejtique, quich'ojetic ono'ox li smantaltac li Diose, jo'oncutic li j'israeluncutique, pero co'ol schi'uc yajtuneluncutic

ica'icutic. Iyal co'oncutic ti mu xijcolcutic oe, ja' yu'un ja' no'ox la jch'uncutic ti ta ono'ox xtal li buch'u chiscoltauncutique. ²⁴Pero oy stu li mantaletic ti muc xch'un cu'uncutique, yu'un ja' sventa li mantal lijtalcutic o ta stojol li Cristoe. Jech mu'yuc xa jmulcutic chijyiluncutic li Dios ta sventa ti ijch'uncutic ti ja' Cajcoltavanejcutic li Cristoe. ²⁵Yu'un ijch'uncutic xa ti ja' no'ox chijcolcutic ta sventa li Cristoe, jech ma'uc xa yajtuneluncutic li smantaltac li Diose. Yu'un mu xa jnopcutic ti ja' chijcolcutic yu'une.

²⁶Ta sventa ti ach'unojic xa e'uc ti ja' chacolic ta sventa li Jesucristoe, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, ja' yu'un co'ol snich'nabutic xa Dios jcotoltic. ²⁷Yu'un li c'u avepalic avich'ic jo' ta sventa li Cristoe, avalic ta jamal ti ja' Avajcoltavanejic li Cristoe. ²⁸Jech mu'yuc xa sc'oplal c'usi crixchanoal, mi j'israel, mi ma'uc j'israel, mi ochem ta jtunel, mi muc bu ochem ta jtunel, mi vinic, mi ants, yu'un junutic xa no'ox chijyil li Jesucristoe. ²⁹Ta sventa ti snich'naboxuc xa li Cristoe, snitiluxuc xa Abraham chayilic e'uc li Diose yu'un co'ol xa ach'unojic jech chac c'u cha'al isch'un li Abrahame. Jech ta ono'ox xacolic e'uc jech chac c'u cha'al albil ono'ox yu'un Dios li Abrahame.

4 ¹⁻²Chacalbe ava'iic smelol li c'usi laj calboxuque. Jech chac c'u cha'al jun querem. C'alal cuxul to li stote, iyal ti ja' ta xich' comel li snich'on li c'ustic oy yu'un li c'alal

mi ichame. Pero ta scoj ti biq'uit to li quereme, mu to xu' ta xich', yu'un ta mantal to oy jech chac c'u cha'al jtunel. Ja' yu'un isa' buch'u ta xhabibat li snich'one. Iyal ti jayib jabil ta xhabibate. C'alal mi its'aqui li jayib jabil yaloje, chlic yich'be ta venta li c'ustic oy yu'un li stot li quereme. ³⁻⁵Ja' no'ox jech e'uc li jo'otique, co'ol to'ox schi'uc jtunelutic ya'el li c'alal ja' to'ox jch'unojtic li mantaletique, yu'un icaltic ti ja' chijcol oe. Pero yaloj ono'ox li Dios ti chc'ot sc'ac'alil ti ta sventa li Snich'one chijyac'butic li c'ustic oy yu'une. Li c'alal ic'ot sc'ac'alil li c'u ora snopoj li Totile, istac talel li Snich'one. C'alal itale, ja' jech chac c'u cha'al jo'otic yu'un ivoc' ta jun ants. Schi'uc jech chac c'u cha'al jo'otic ti ta mantal oyutique yu'un jnopojtic ti ja' chijcol o ta sventa li c'ustic ta jpas jtuctique. Ja' liscoltautic jech snich'nabutic xa Dios ta sventa li Cajvaltique.

⁶Ti snich'naboxuc xa li Diose, laj xa yac'boxuc li Ch'ul Espíritu jech chac c'u cha'al iyac'be li Snich'one. Ja' ta sventain avo'onic. Ja' ta sventa li Ch'ul Espíritu li "Tata", xavutic e'uc li Diose. ⁷Ma'uc xa jtuneloxuc yu'un li mantaletique. Snich'naboxuc xa li Diose. Ti snich'naboxuc xa li Diose, ta ono'ox xayac'beic e'uc li c'ustic oy yu'un ti yaloj ono'ox ti chijyac'butic ta sventa li Snich'one.

Ja' sc'oplal ti sc'an ti mu xa xcac' jbatic ta jtunel nojtoc yu'un li c'ustic ijpastic to'ox ta vo'onee

⁸C'alal mu to'ox xavojtaquinic li Diose, ja' to'ox latunic yu'un li

c'ustic ma'uc Diose. ⁹Pero li avie xavojtaquinic xa li Diose. Más lec chchal ti xayojtaquinic xa li Diose. Pero ¿c'u cha'al ti ja' chba acha'ta li c'ustic mu xcoltavane, li mu'yuc sbalile? ¿Mi yu'un cha'ochoch ta yajtunel nojtoc? ¹⁰Yu'un ca'ioj ti chachanbeic stalel li yan jchi'iltac ta israelale yu'un chachabiic xa c'ustic c'ac'alil, mi sliqueb jujun u, mi sliqueb jujun jabil, mi sc'ac'alil q'unin jech chac c'u cha'al ta spasique. ¹¹Ta xcat co'on avu'unic yu'un oy yic'al altic no'ox ti laj calboxuc li sc'op li Cajvaltique.

¹²Li jo'oxuc li co'ol quich'ojtic ta muc' li Cajvaltique, ta jc'an ti ac'o jechoxuc jech chac c'u cha'al li jo'one, ti mu xa ja'uc tsots sc'opla chca'i li mantaletique. Mu xa c'usi sc'an chca'i jech chac c'u cha'al mu c'usi sc'an avu'unic ava'iic e'uc li c'alal muc to'ox bu ach'unojique, yu'un mu xana'ic mi oy mantal. Pero mu c'usi chopol apasojbecun ti jech chacalbeique, yu'un no'ox la ach'unic lo'lloel. ¹³Xana'ic ti ta scoj ti ipun ti te lijoc'tsaj li yo' bu oyoxuque. Ja' sba velta lic calboxuc ti ja' no'ox ta sventa li Cajvaltique ti chijcole. ¹⁴C'alal abol jba ta scoj ti ipune, muc bu xana'lecul, muc bu xap'ajicun. Solel avich'icun ta muc' jech chac c'u cha'al ich'bil ta muc' yaj'angel li Diose. Jech chac c'u cha'al Cristo avilicun. ¹⁵Pero li avie, ¿c'u cha'al ti mu xa jechuc avo'onic ta jtojole? Li jo'one chchal ti oy c'usi lec chac'an to'ox xapasbecune. Jna'oj ti jech to'ox avo'onic ti chac apits loq'uel asatic yo' c'uxi chavac'becun ti oyuc c'u xavutique. ¹⁶Pero li avie, ¿mi ja' no'ox avilicun o ta contra ti la jpl'ijubtasoxuque?

¹⁷Li buch'utic ti mu jmojuc smelol chaschanubasic jech chac c'u cha'al chachanubtasique, c'uxoxuc ta yo'onic yilel pero mu yu'unuc chascoltaic. Yu'un ja' tsc'anic ti ac'o xavictauncutic yu'un ja' tsc'anic ich'el ta muc' li stuquique. ¹⁸Ti jech chcale, mu yu'unuc ja' chopol chca'i ti oy buch'u yan chtal schanubtasoxuque. Ti ja'uc sventa chatuq'uubic oe, lec chca'i ti jechuque, yu'un muc bu te jchi'uxoxuc scotol c'ac'al. ¹⁹Co'ol schi'uc jnich'naboxuc, toj ech'em chquich' vocol ta acojic nojtoc. Jech chac c'u cha'al jun ants ti bu chich' vocol li c'alal ta xcux. C'alal mi iyil ti cuxul ivoc' li yole, ximuybaj xa. Ja' no'ox jechun e'uc, muc to bu ximuybaj avu'unic. Ja' to mi iquil ti chach'unic nojtoc ti ja' no'ox chacolic ta sventa li Cristoe, ja' to ximuybaj avu'unic. ²⁰Ti teuc jchi'uxoxuque, muc bu jech tsots chacalbeic ti jechuque, yu'un te jq'ueloj li c'u sba la avo'onic. Ti jech tsots chacalbeic batele, yu'un toj yatel co'on avu'unic.

**Ja' sc'opla li c'usi senyail li Agar
li ochem ta criaraile schi'uc li Sara
li muc bu ochem ta criaraile**

²¹Jo'oxuc ti chac'an chach'unic li smantaltac Diose, albecun ca'i mi yu'un muc bu ava'iojic ti co'ol schi'uc yajtunelutic ya'el li mantaletic mi ja' ta jch'untique. ²²Yu'un jech ts'ibabil ta sc'op Dios ti iyil cha'vo' sch'amal li Abrahame. Li jun quereme criarail li sme'e. Li june ma'uc criarail li sme'e. ²³Ti jech iyil yol li buch'u ochem ta criaraile, ja' li Agare, ja' ispasic

li c'usi isc'an stuquique. Yan li buch'u muc bu ochem ta criaraile, ja' li Sarae, iyil yol ta sventa ti yu'un jech yaloj li Diose. ²⁴⁻²⁵Li cha'vo' antsetique ja' senyail li c'usi iyal cha'chop li Diose, ja' li iyalbe li Abrahame schi'uc li iyalbe li Moisese. Li Agar li ochem ta criaraile, ja' senyail li smantal Dios li ilabat li Moisés li te ta vits Sinaie, yu'un co'ol schi'uc yajtunelutic ya'el li mantaletique. Li snitilultac li Agare, Agar iyac'beic sbi li vits Sinaí li te ta Arabia balumile. Li jchi'iltaq ta israelal li te to ta xc'otilanic ta muc'ta ch'ulna ta Jerusalene, ja' yalabtac Agar ya'el, yu'un co'ol schi'uc ochemic ta jtunel ta scoj ti yac'ojbeic yipal sch'unel li smantaltac Diose. ²⁶Li jo'otique ja' xa jme'tic ya'el li Sara li muc bu ochem ta criaraile yu'un ma'uc xa yajtunelutic li mantaletique. Ja' xa jteclumaltic li ach' Jerusalén li te oy ta vinaje. ²⁷Yu'un jech ts'ibabil ta sc'op li Diose:

Li jteclum Jerusalene, ac'o mi ta jch'aybe yajval,
pero ta ts'acale más ep ta xquic'be talel yajval.
Li yajval li ta xquic'be talele naca ja' sventa li ach' Jerusalene.

Yan li Jerusalén li li' ta balumile mu tsotsuc sc'oplal chcom, xi ts'ibabil.

²⁸Li jo'otic li quich'ojtic ta muc' li Cajvaltique, co'olutic xa jech chac c'u cha'al li Isaac ti ta smantal Dios ivoq'ue, yu'un yaloj ono'ox Dios e'uc ti chij'ochutic ta snich'nabe.

²⁹Li Ismael li ivoc' ta sventa ispasic

li c'usi la sc'an stuquic li stot sme'e, iyilbajin li Isaac li ivoc' ta sventa li Ch'ul Espíritue. Ja' no'ox jech li avie, muc bu lec chijyilutic li buch'utic ta snopic ti ja' ta xcolic o ta sventa li c'ustic tspasic li stuquique. ³⁰Pero jech ts'ibabil ta sc'op li Diose: "Nutso batel schi'uc yol li buch'u ochem ta criaraile, yu'un mu xu' ta xich'be comel li c'ustic oy yu'un li stote. Ja' ta xich' comel li yol li buch'u muc bu ochem ta criaraile", xi ts'ibabil. ³¹Li jo'otic li quich'ojtic ta muc' li Cajvaltique, ma'uc yolutic li buch'u ochem ta criaraile; ja' yolutic ya'el li buch'u muc bu ochem ta criaraile. Ja' yu'un albil ono'ox ti jo'otic chij'ac'bat li c'ustic oy yu'un li Diose.

**Ja' sc'oplal ti sc'an ti ta j'ech'el
loq'uemutic o ta jtunel ta
sventa li smantaltac Diose**

5 Jo'otic li co'ol to'ox schi'uc yajtunelutic ta scoj li c'usi ta jpastic ti calojtic ti ja' chijcole, lisloq'uesutic xa li Cristoe. Ja' yu'un sc'an ti ta j'ech'eluc me loq'uemoxuc oe. Yu'un mi chanopic ti ja' to chacolic o mi chach'unic li smantaltac li Dios li chayalbeic li jchi'iltaque, yu'un no'ox chacha'tic' abaic ta jtunel nojtoc.

²A'itic li c'usi chacalbeique, jo'on li Pabloune. Mi chanopic ti persa chavich'ic li circuncisione ti ja' lec chayilic o li Diose, ja' mu c'usi ta xtun o avu'unic ya'el li Cristo ti ja' liscoltautique. ³Ta xcal nojtoc. Li buch'u ta snop ti ja' to lec ta x'ileic yu'un Dios mi ta xich'ic li circuncisione, persa ta sch'unic

scotol li smantal Diose. ⁴Mi chanopic ti ja' to lec chayilic li Dios mi chach'unbeic li smantalaque, ma'uc xa snich'naboxuc li Cristoe, yu'un ja' mu xach'unic ti ta slequil yutsil no'ox yo'on li Dios ti mu'yuc amulic chayilique. ⁵Li jo'otique ta sventa li Ch'ul Espíritue jpatoj co'ontic ti mu'yuc jmúltic chijyilutic li Dios li c'alal chijc'ot ta stojoje ta sventa ti jch'unojtic ti ja' Cajcoltavanejtic li Cristoe. ⁶Yu'un ma'uc toj persa cha'lí li Cristo mi quich'ojtic li circuncisione, mi muc bu quich'ojtic li circuncisione. Li c'usi tsots sc'oplae ja' ti chijc'uxubinvanutique, yo' jech ta xcac'tic ta ilel ti jch'unojtic ti ja' Cajcoltavanejtic li Cajvaltique.

⁷Ta ba'ie lec ach'unic. Li avie ¿c'u cha'al ja' ach'unic li c'usi ta xalic li buch'utic ja' no'ox chaspajesic ta sch'unel li c'usi melele? ⁸Li c'ustic chalique ma'uc ta sventa li Dios li isloq'uesutic ta jtunel. Yu'un no'ox lacha'ochic ta jtunel. ⁹Na'ic me li c'u sba li svochesobil li pane. Ac'o mi jutuc no'ox ta xich' aq'uel pero ta xvoch o sp'ejel li pane. Ja' no'ox jech e'uc, ac'o mi jun no'ox li buch'u chal ti oy c'usi yan sc'an chach'unique, ta ts'acal chlic epajuc. ¹⁰Li jo'one jch'unoj ti ch-abtej Cajvaltic ta avo'onique ja' yu'un mu xaten ta avo'onic li c'usi co'ol jch'unojtic. Yan li buch'utic ta schibajes avo'onic, ta ono'ox x'ac'bat yich'ic vocal yu'un li Diose, mu c'u tspas buch'uuc, ac'o mi tsots yabetel yich'oj.

¹¹Oy buch'utic jech chal ti ta to xcal ti persa ta xquich'tic li circuncisione. Ti ja'uc jech

chcale, muc buch'u chiscontrain ti jechuque, yu'un ja' tsc'anic. Pero ta sventa ti chcal ti ja' no'ox chijcol o ta sventa li icham ta cruz ta scoj jmúltic li Cristoe, ja' yu'un chiquich' contrainel. ¹²Ti oyuc c'uxi svoc' sbaic loq'uel li buch'utic chayalbeic ti persa chavich'ic li circuncisione, ja' lec ti jechuque, yu'un ja' no'ox ta schibajes avo'onic.

¹³Li jo'oxuc li co'ol quich'ojtic ta muc' li Cajvaltique, laj yic'oxuc xa li Diose, ja' yu'un colemaxuc xa. Ti colemaxuc xae, ma'uc ta sventa ti chapasic li c'usi chac'an atuquique. Ja' ta sventa ac'o xacolta abaic schi'uc chac'uxubinan abaic. ¹⁴Mi ja' chach'unic ti jech yaloj li Diose: "C'uxubino me achi'ilic jech chac c'u cha'al c'ux chava'i aba atuque", li xie, ach'unic xa o scotol li smantal li Dios ya'ele. ¹⁵Yan mi ja' no'ox chaliquesic c'ope, mi mu lecuc chavil abaique, p'ijanic me, yu'un ja' no'ox chasoc aba atuquic.

Ja' sc'oplal ti mu co'oluc li c'usi ta jc'antic schi'uc li Ch'ul Espíritue

¹⁶Jech chacalbeic, sc'an ti ac'o sventainoxuc li Ch'ul Espíritue ti yo' o xu' avu'unic ti mu xapasic li c'usi chac'an atuquique. ¹⁷Yu'un li c'ustic ta jc'an jtuctique, ta scontrain sbaic ya'el schi'uc li c'usi ta sc'an li Ch'ul Espíritue. Yu'un mu co'oluc li c'usi ta sc'an li Ch'ul Espíritu schi'uc li c'usi ta jc'an jtuctique. Ta sventa ti jech oy contrainel ta co'ontique, ja' yu'un mu xu' cu'untic ta jpastic li c'ustic lec ti ta jc'an ta jpastique. ¹⁸Pero mi ja' chapasic li c'usi chac' ana'ic li Ch'ul Espíritue, ach'unic xa o scotol li smantal Diose.

¹⁹Li buch'utic ja' tspasic li c'ustic tsc'an stuquique, chvinaj li c'u sba ta spasique. Ta xmulivajic, ta spasic scotol li c'ustic chopole, mu xq'uxavac o. ²⁰C'usiuc no'ox ta staic ta na'el, oy buch'u ta x'ilvanic, ta xcontrainvanic, muc bu lec ta xil li schi'ilique, xti'et no'ox yo'onie, toj jp'elic ta c'op. Ja' no'ox ta sc'anic ti lec oy li stuquique. Ta stsob schi'ilic yo' co'ol ta snopic ti ta svoc' sbaic schi'uc li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltique. ²¹It'ix no'ox cha'iic, ta xmilvanic, ta xyacubic, c'usiuc no'ox ta sjovilpasic li c'alal ta xyacubique. Chacalbeic nojtoc jech chac c'u cha'al calojboxuc xa ono'oxe, li buch'utic jech ta spasique muc bu ta x'ochic li yo' bu ta spas mantal li Diose.

²²Yan mi ja' te ch-abtej ta co'ontic li Ch'ul Espíritue, ta jc'uxubinan jbatic, xijmuybajutic no'ox, jun co'ontic, ta xcuch cu'untic scotol, lec ta jc'opon jbatic jcotoltic, chije'uxubinvan, melel scotol li c'ustic chcaltaque. ²³Ta jbic'tajes jbatic, ta jpajes jbatic yo' mu jpastic jelavel. Ti mi ja' ta jpastique, ijch'untic xa o scotol li smantal Diose. ²⁴Jo'otic li oyutic xa ta sc'ob li Cristoe, co'ol schi'uc icac'tic xa ta milel ta cruz ya'el li c'usi tsc'an co'on jtuctique, schi'uc li c'ustic ta jpich' o co'ontique, yu'un mu xa jpastic jech.

²⁵Yu'un ja' chijcuxiutic o sbatel osil ta sventa li Ch'ul Espíritue, ja' yu'un sc'an ti ac'o cac' jbatic ta ventainel yu'un li Ch'ul Espíritue. ²⁶Mu me jtoy jbatic, mu me jo'cutic ta jcojtic ti xti'et no'ox yo'onie li jchi'iltactique.

Ja' sc'oplal ti sc'an ac'o jcoltatic li buch'utic ta xchibaj yo'onique

6 Li jo'oxuc li co'ol quich'ojtic ta muc' li Cristoe, mi oy buch'u ipase ta canal avu'unic yu'un li c'ustic chopole, jo'oxuc li ventainbiloxuc yu'un li Ch'ul Espíritue, coltaic. Ta slequiluc noj me avo'onic xavalbeic. Na'ic me ti jcotoltic co'ol sc'an chispasutic ta canal li c'ustic chopole. ²Mi jech chacolta abaique, yu'un ja' ach'unojbeic smantal li Cristoe li yaloj ti sc'an ta jc'uxubinan jbatique.

³Mi oy buch'u tsnop ti xu' yu'un stuque, yu'un tsnop ti oy xa lec stsatsal yo'one, yu'un noj me chilbajin sba stuc. ⁴Mi chac'an chana'ic mi lec li c'usi apasic li jujunoxuque, ja' sc'an ti chava'i abaic mi lec li c'ustic chapasique. Yu'un mi ja' no'ox ta jq'ueltic li c'usi ta spas li jchi'iltique, mu xca'i jba jtuctic li c'usi ta jpastic jtuctique, lec chca'i jbatic. Pero mi lic ca'i jbatic, ja' chquiltic o mi lec ti c'ustic ta jpastique. ⁵Yu'un li c'usi ta jpastique, jo'otic ta jba jtuctic li jujunutique.

⁶Li buch'utic ta xchanubtasat ta sc'op li Diose, ac'o me yac'be li c'ustic ta xtun yu'un li jchanubtasvaneje.

⁷Mu me xalo'loatic. Yu'un me ja' chc'ot ta pasel li c'usi yaloj li Diose. Li c'usi ta jpastique ja' jech chc'ot jtatic li bu orae. ⁸Mi ja' no'ox ta jpastic li c'usi ta jc'an jtuctique, ja' no'ox jech chopol li c'usi chc'ot jtatiq, ta ch'ayel chijbat o sbatel osil. Yan mi ja' ta jpastic li c'usi ta

sc'an li Ch'ul Espíritue, ja' lec li c'usi ch'ot jtatique, ja' chijcuxiutic o sbatel osil. ⁹Ja' yu'un sc'an ti mu jchibajes co'ontic ta spasel li c'ustic leque. Yu'un mi mu xchibaj co'ontic ta spasele, ta me xc'ot sc'ac'alil ta jtatic li c'usi leque. ¹⁰Mi chquiltic ti oy abol sbaic li crixchanoetique, ac'o jc'uxubintic. Ja' más persa sc'an ta jc'uxubintic li buch'utic co'ol quich'ojtic ta muc' li Diose.

**Ja' sc'oplad li Pablo ti más
tsots sc'oplad iya'i ti iyal ti
icham ta cruz li Cristoe**

¹¹Q'uelavilic ti lec muc'tic li jts'ib li'i, ja' chana'ic o ti jo'on la jts'ibaboxuc jtuc li jaychol li'i. ¹²Li buch'utic chayalbeic ti persa chavich'ic li circuncisione, yu'un ja' tsc'anic ti lec ch-ileic yu'un li yan jchi'iltaç ta israelale. Mu sc'anic ti chich'ic contrainele, ja' yu'un mu xalic ti ja' no'ox chijcol ta sventa ti icham ta cruz li Cristoe. ¹³Li buch'utic chalic ti persa chavich'ic li circuncisione, mu xch'un yu'unic scotol li mantaletique. Ja' no'ox chalic ti persa ac'o xavich'ic li circuncisione yo' ja' lec ta x'ileic o

ta sventa ti oy xa senyail yu'unic ta abec'talique. ¹⁴Li jo'one mu c'u tspas mi muc bu ich'bilun ta muq'ue. Ja' no'ox ta jc'an ti ja' no'ox chcal ti icham ta cruz ta scoj jmuiltic li Cajvaltic Jesucristoe. Ta sventa ti ichame, liscolta, ja' yu'un co'ol schi'uc chamemun xa ya'el ta sventa li c'ustic oy li li' ta balumile yu'un mu xa tsotsuc sc'oplad chca'i. ¹⁵Yu'un ma'uc toj persa mi quich'ojtic li circuncisione, mi muc bu quich'ojtic li circuncisione. Ja' tsots sc'oplad ti jeltabil xa li co'ontique. ¹⁶Acotolic li jayvo' jech ach'unojic jech chac c'u cha'al laj cale, junuc o me avo'onic. Na'lic me ti ta ono'ox xasc'uxubinic li Diose yu'un snich'naboxuc xa o.

¹⁷Mu xa me buch'u xal ti ma'uc yac'ojbun cabtel li Cajvaltique yu'un oy slut'mal jbec'tal ja' ta xvinaj o ti ep litun yu'un li Cajvaltic Jesus. Yu'un yan sba iquich' vocol.

¹⁸Li jo'oxuc li co'ol quich'ojtic ta muc' li Cajvaltic Jesucristoe, ac'o yac'boxuc acotolic ep slequilal yutsilal li Cajvaltique.